

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

(klasa czwarta, okres I)

	KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	TWORZENIE WYPOWIEDZI	SAMOKSZTAŁCENIE
Celujący	<ul style="list-style-type: none"> podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów, stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motyw ich działania oraz kontekst sytuacyjny kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności poza treści przewidziane podstawą programową 	<ul style="list-style-type: none"> pisze bezbłędnie językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych w sposób szczególnie dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi zapisuje teksty w sposób przejrzysty z wielką dbałością o stronę graficzną i wydzielenie myślowe w formie akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności) bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych z języka polskiego
Bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów podejmujących grę z konwencją literacką analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej analizuje wpływ tytułu na odbiór tekstu funkcjonalnie stosuje słownictwo określające następstwo zdarzeń omawia sposób zapisu dialogu w tekście określa motywy działania bohatera, określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu dostrzega różne formy narracji w tekście posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji w utworze omawia problematykę utworu opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury komentuje sytuację bohaterów literackich funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio analizuje i interpretuje główną myśl tekstu hierarchizuje informacje charakteryzuje komiks jako tekst kultury rozpoznaje środki wyrazu charakterystyczne dla pantomimy odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje rzeczownika, czasownika, przymiotnika, przysłówka w tekście funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w swoich wypowiedziach określa funkcje form liczb, czasów, rodzajów i osób w wypowiedzi używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej formie polszczyzny dostosowuje sposób wyrażania się do sytuacji komunikacyjnej funkcjonalnie posługuje się terminami nadawca odbiorca wypowiedzi podczas odbioru tekstów kultury funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych stosuje we wszystkich wyrazach reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów redaguje pisemnie opowiadanie, ogłoszenie, list, podziękowanie, zaproszenie, życzenia, pozdrowienia, uwzględniając konieczne elementy, odpowiednią kompozycję i układ graficzny do określonego adresata na podany temat, rozbudowuje plan ramowy w plan szczegółowy, stosuje odpowiedni układ graficzny 	<ul style="list-style-type: none"> czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści określa funkcje wybranych słowników postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami

<p style="text-align: center;">Dobry</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach • analizuje obrazy poetyckie w czytanych utworach • dostrzega funkcję tytułu jako elementu konstrukcyjnego utworu • analizuje przebieg zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność • porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora • wypowiada się na temat uczuć i przeżyć bohatera, podmiotu lirycznego, • objaśnia funkcję narracji w tekście • prezentuje swój pogląd na temat bohatera głównego • określa problematykę utworu • opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury • odróżnia znaczenia dosłowne od prostych znaczeń przenośnych • porównuje sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami • uzasadnia swoje rozumienie utworu • wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich • prezentuje swój pogląd na temat bohaterów i sytuacji • zestawia wartości i ich przeciwieństwa w utworach na zasadzie kontrastu • dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio • określa główną myśl tekstu • określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia • odróżnia informacje ważne od drugorzędnych • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru • komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między rzeczownikiem, czasownikiem, przymiotnikiem i przysłówkiem • rozumie funkcję bezokolicznika • rozpoznaje w tekście formy osób • uwzględniła w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości • stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych • posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form • stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej (list, życzenia) • wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków • identyfikuje i opisuje nadawcę wypowiedzi lirycznej • dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej • określa funkcje głosek, liter, sylab • przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji • stosuje w większości wyrazów reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami • w podanym zestawie ortogramów • stosuje poprawnie kropkę w zapisie dat 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury • posługuje się argumentami w rozmowie • tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym • dokonuje selekcji informacji • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, życzenia • artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu • stosuje jednolitą formę wypowiedzeń (bez czasownika) w zapisie planu ramowego • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w swoich wypowiedziach na temat tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa • zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu • korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i> • korzysta z informacji zawartych w słownikach • konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki
<p style="text-align: center;">Dostateczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej w wierszu, utworze literackim, na obrazie, • podaje nazwy określające narratora uczestniczącego w wydarzeniach i nieuczestniczącego w wydarzeniach, • przedstawia bohaterów, • wygłasza wiersz z pamięci, • wskazuje w tekście wiersza wers, rym, epitet, porównanie, ożywienie, zwrot do adresata, • omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu • wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach • odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości • wskazuje cechy gatunkowe hymnu • nadaje tytuły wybranym częściom utworu • omawia wydarzenia fabuły • objaśnia pojęcie <i>dialog</i> • omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego • odróżnia autora od narratora • określa cechy bohatera głównego • omawia tematykę utworu • opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich • rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach • określa doświadczenia bohaterów literackich • przedstawia własne rozumienie utworu • wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne • wskazuje pozytywne i negatywne cechy bohaterów oraz aspekty sytuacji • wskazuje wartości ważne dla bohaterów literackich • odczytuje informacje wyrażone wprost • wyciąga wnioski z tekstu • wyodrębnia w tekście cząstki kompozycyjne • porządkuje informacje z tekstu • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu • rozpoznaje różne teksty kultury • porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w wypowiedziach rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki • dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi • rozpoznaje w tekście formy czasów i rodzajów gramatycznych • rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata • przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej • posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny • dostosowuje sposób powitania i pożegnania do sytuacji komunikacyjnej • wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu • identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach • rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi • rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą mimiki • objaśnia różnicę pomiędzy głoską i literą • stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych • stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami • w podanym zestawie ortogramów • stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat • rozpoznaje argumenty w wypowiedzi • zna pojęcie <i>akapit</i> i rozumie jego funkcję w wypowiedzi • tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, życzenia, • recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy • sporządza samodzielnie odtwórczy i twórczy plan ramowy wypowiedzi • omawia problematykę przeczytanych utworów • tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów • stosuje zwroty grzecznościowe w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych • odróżnia różne sposoby notowania, notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu, punktów, schematu, • redaguje życzenia, pozdrowienia, podziękowanie według wzoru, posługuje się zwrotami grzecznościowymi, • redaguje ogłoszenie, zaproszenie, list według wzoru, stosuje zwrot do adresata, poprawnie zapisuje adres, 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne • porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje • zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych • zna budowę słownika ortograficznego • wyszukuje hasła w słownikach • ocenia przydatność uzyskanych informacji • czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony

Dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho utwory literackie, poetyckie i na scenę, • wymienia osoby tworzące spektakl teatralny, czyta głośno z podziałem na role, • określa, czym jest dramat, rozróżnia tekst główny i poboczny, • wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu • dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej • zna pojęcie <i>fikcja literacka</i> • wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego • wskazuje i omawia tytuł w utworu • wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność • zna pojęcie <i>dialog</i>, wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu • zna pojęcia <i>podmiot liryczny, narrator, bohater</i> • zna pojęcia <i>narrator, narracja</i> • wskazuje w tekście bohatera głównego • określa tematykę utworu • nazywa swoje reakcje czytelnicze • objaśnia dosłowne znaczenia w tekstach • wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich • wypowiada się na temat wybranych zagadnień i znaczeń utworu • podejmuje próbę interpretacji tekstów • wypowiada się na temat postaci i zdarzeń • wskazuje wartości piękna, dobra, prawdy w czytanych utworach • rozpoznaje tekst literacki • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost • określa temat tekstu • zna pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit</i> • wydobywa z tekstu wskazane informacje • rozpoznaje czytany utwór jako komiks • wypowiada się na temat treści tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki • rozpoznaje formy bezokolicznika • rozpoznaje w tekście formy liczb odmiennych części mowy • używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach • stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych • stosuje formy grzecznościowe w swoich wypowiedziach • przedstawia się w kilku zdaniach w różnych sytuacjach komunikacyjnych • rozumie dosłowne znaczenia wyrazów w wypowiedzi • tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, np. prośbę, polecenie, podziękowanie, przepraszenie • w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością • rozumie, że tekst jest komunikatem • zna pojęcia <i>nadawca i odbiorca wypowiedzi</i>, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych • określa sytuację komunikacyjną • rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów • zna pojęcia <i>głoska, litera, sylaba</i> • zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady • zna reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się na zadany temat związany z otaczającą rzeczywistością • zna pojęcie <i>argument</i> • tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi • wyszukuje w tekście informacje • tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, życzenia, • wygłasza tekst z pamięci • sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy wypowiedzi • opowiada o treści przeczytanych utworów • tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu • odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta poprawnie tekst, wyznaczając głosowo granice zdań • korzysta z zasobów szkolnej biblioteki • korzysta ze słownika ortograficznego • potrafi odnaleźć wskazane hasło w słowniku ort. • ma świadomość, że nie wszystkie informacje w internecie są prawdziwe • korzysta z internetu w celach edukacyjnych • czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego
----------------------	---	---	---	--

Ocena niedostateczna

Otrzymuje ją uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości przewidzianych podstawą programową, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej. Nie spełnia wymagań na ocenę pozytywną.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

(klasa czwarta, okres II)

Uczeń spełnia wymagania obowiązujące w I okresie oraz:

	KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	TWORZENIE WYPOWIEDZI	SAMOKSZTAŁCENIE
Celujący	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych dostrzega i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową, brzmieniową i semantyczną utworów poetyckich 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy zdania i budowy tekstu wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w swoich wypowiedziach ustnych 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje narzędzia TIK do zapisywania i katalogowania informacji
Bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych w czytanych utworach używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz ciągły, stroficzny, rymowy, bezrymowy</i> podczas analizy wiersza wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych określa właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk) wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką) aktywnie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie zdania w swoich wypowiedziach funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi funkcjonalnie stosuje w praktyce językowej zdania i równoważniki zdań rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych świadomie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi świadomie wykorzystuje stałe związki wyrazowe do bogacenia warstwy językowej własnych wypowiedzi podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się funkcjonalnie stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji – stosownie do sytuacji stosuje we wszystkich wyrazach reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach w podanym zestawie ortografów poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji korzysta ze słowników on-line krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł

Dobry	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości • wypowiada się na temat fantastyki w baśniach • analizuje cechy baśni tradycyjnej i współczesnej • wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia) • określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź • odróżnia tekst literacki od informacyjnego • wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru • wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne • rozpoznaje poszczególne plany filmowe • wyjaśnia różnicę między filmem animowanym a innymi gatunkami filmowymi • wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat) • wykorzystuje swoją wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu i określi w zdaniu • rozróżnia wyrazy określane i określające • używa wypowiedzeń wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji • wyodrębnia równoważnik zdania w tekście • przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie • stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej (pozdrowienia, SMS) • używa stałych związków wyrazowych zrozumieniem i świadomością celu • posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi • świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami • używa spójników i zaimków (bez znajomości terminów – etap propedeutyczny) w celu zespolenia tekstu • rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji • stosuje w większości wyrazów reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – wielką i małą literą – <i>q i ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów • stosuje poprawnie kropkę w zapisie dat 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: zaproszenie, ogłoszenie, pozdrowienia • rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce • zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS • funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych • korzysta z informacji zawartych w słownikach i in. • zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich
Dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nieprawdopodobne (fantastyczne) elementy świata przedstawionego • wskazuje cechy gatunkowe baśni • odróżnia uosobienie od ożywienia • odróżnia wiersz ciągły od stroficzego i rymowy od wiersza bez rymów • rozpoznaje tekst informacyjny • posługuje się terminami <i>kostium, rekwizyt, charakteryzacja, muzyka</i> w kontekście widowiska teatralnego • posługuje się pojęciami związanymi z filmem • objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks) • świadomie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu • używa celowo wypowiedzeń oznajmujących, pytających i rozkazujących • odróżnia zdanie od wypowiedzenia bez czasownika • wyodrębnia związek główny • rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte oraz nierozwinięte i rozumie ich funkcje • używa w swoich wypowiedziach wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach • stosuje różne typy wypowiedzeń w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi • wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami • rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, ikoniczny • identyfikuje nadawcę wypowiedzi w baśniach • stosuje w większości wyrazów reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – wielką i małą literą – <i>q i ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów • stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: zaproszenie, ogłoszenie, pozdrowienia • tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu • używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje hasła w słownikach i in. • ocenia przydatność uzyskanych informacji • rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów Internetu
Dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje czytany utwór jako baśń • zna pojęcie <i>epitet, porównanie, przenośnia, uosobienie, ożywienie</i> • rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu • odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego • posługuje się terminami <i>scena, aktor, gra aktorska, dekoracja</i> w kontekście widowiska teatralnego • przedstawia wybrane fakty dotyczące historii kina • odróżnia film od programu informacyjnego • zna pojęcie <i>adaptacja utworu literackiego</i> • z uwagą odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia <i>podmiot, orzeczenie, określenia</i> • wie, że wyrazy w zdaniu łączą się w związki wyrazowe • rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące • wie, jak zbudowane jest zdanie • zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte</i> • rozumie znaczenie wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach • zna pojęcie <i>synonim, wyraz bliskoznaczny</i> • zna reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – wielką i małą literą – <i>q i ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: zaproszenie, ogłoszenie, pozdrowienia • redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach • wie, że współczesne komunikaty (SMS, e-mail) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje odrębnie informacje pozyskane z różnych źródeł • potrafi odnaleźć wskazane hasło w słowniku

Ocena niedostateczna

Otrzymuje ją uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości przewidzianych podstawą programową, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej. Nie spełnia wymagań na ocenę pozytywną.

Ocena dyktand dla uczniów klas IV

(Błędy popełnione w pisowni wyrazów z „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „ch”, „h” oraz zastosowanie wielkiej i małej litery liczymy jako jeden błąd, pozostałe błędy ortograficzne liczymy za połowę błędu):

1. 0 bł. ort.	celujący
2. 0,5 bł. ort.	minus celujący
3. 1 bł. ort.	plus bardzo dobry
4. 1,5 bł. ort.	bardzo dobry
5. 2 bł. ort.	minus bardzo dobry
6. 2,5 bł. ort.	plus dobry
7. 3 bł. ort. – 4 bł. ort.	dobry
8. 4,5 bł. ort.	minus dobry
9. 5 bł. ort.	plus dostateczny
10. 5,5 – 6,5 bł. ort.	dostateczny
11. 7 bł. ort.	minus dostateczny
12. 7,5 bł. ort.	plus dopuszczający
13. 8 – 9 bł. ort.	dopuszczający
14. 9,5 bł. ort.	minus dopuszczający
15. 10 bł. ort.	niedostateczny

Ocena sprawdzianów czytania ze zrozumieniem, zadań klasowych, testów, sprawdzianów z gramatyki:

98% - 100% - celujący

91% - 97% – bardzo dobry

71% – 90% - dobry

51% - 70% - dostateczny

31% - 50% - dopuszczający

0% - 30% - niedostateczny

Ocenianie zaangażowania uczniów w czasie lekcji:

5 plusów – bardzo dobry

5 minusów – niedostateczny